Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001499

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білай Дмитро Валерійович

2. Dmytro V. Bilay

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 21-05-2024

Спеціальність за освітою: Менеджмент (Управління навчальним закладом)54

Місце роботи здобувача: Професійно-технічне училище №31 м. Полтава

Код за ЄДРПОУ: 03063099

Місцезнаходження: вул. Степового Фронту, 46, Полтава, Полтавський р-н., 36021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): БІЛАЙ Дмитро Валерійович ID 5218

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.33, 14.33.07

Тема дисертації:

1. Розвиток професійного потенціалу майбутніх перукарів у фаховій підготовці в закладах професійної (професійно-технічної) освіти

2. Development of the professional potential of future hairdressers in professional training in professional (vocational and technical) education institutions

Реферат/анотація:

1. Актуальним завданням професійної освіти в Україні є кадрове забезпечення сфери послуг. Значущість поставленої проблеми підтверджується виявленими суперечностями між потребою українського суспільства у висококваліфікованих працівниках сфери послуг і недостатнім суспільним престижем відповідних професій; зростаючою орієнтацією вітчизняної системи освіти на студентоцентроване навчання і не досить мобільною перебудовою професійної (професійно-технічної) освіти на його засадах; провідним значенням професійного потенціалу майбутнього перукаря для формування його професійної майстерності й слабкою науково-методичною забезпеченістю процесу розвитку цього феномену в закладах професійної

(професійно-технічної) освіти. Дослідницька робота спрямована на теоретичне обґрунтування, розробку та експериментальну перевірку педагогічних умов розвитку професійного потенціалу майбутніх перукарів у процесі фахової підготовки в закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Здійснено аналіз явища розвитку та схарактеризовано феномен професійного потенціалу особистості як такого, що зазнає перманентного розвитку впродовж професійного навчання та подальшої професійної діяльності, підпорядковуючись при цьому як об'єктивним, так і суб'єктивним чинникам і потребуючи наявності в змісті фахової освіти відповідної педагогічної підтримки та особистісно детермінованого коригування. Обгрунтовано структуру професійного потенціалу майбутніх перукарів та визначені його складники: вмотивованість на людиноцентровану професійну діяльність; комунікативну компетентність майбутнього перукаря; його технологічну компетентність; спрямованість на самоактуалізацію в професійній діяльності. Виокремлено педагогічні умови розвитку професійного потенціалу майбутніх перукарів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти (професіоналізуючий вплив освітнього середовища закладу професійної освіти; педагогічний супровід особистісно-професійного розвитку майбутніх перукарів; формування особистісних засад професійної самоактуалізації в процесі фахової підготовки). Розроблено студентоцентровану модель розвитку професійного потенціалу майбутніх перукарів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, що включає блоки методологічно-цільовий; мотиваційно-діяльнісний та аналітично-прогностичний і реалізується в ході фахової підготовки перукарів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, проаналізовано методологічні підходи до її реалізації (людиноцентричний, системний, діяльнісний, середовищний, компетентнісний, особистісний, технологічний, акмеологічний, аксіологічний). Для експериментальної перевірки визначених умов було дібрано критерії: діяльнісно-мотиваційний, комунікативно-компетентнісний, технологічно-компетентнісний, самоактуалізаційний, що відповідають визначеним структурним компонентам професійного потенціалу майбутнього перукаря. Кожен із критеріїв розглядається через сукупність відповідних йому показників, що узагальнено окреслені на високому, середньому, низькому та елементарному рівнях розвитку професійного потенціалу майбутніх перукарів. Розроблено методику впровадження авторської моделі такого розвитку. Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що: – уперше було теоретично обґрунтовано і експериментально перевірено педагогічні умови розвитку професійного потенціалу майбутніх перукарів у процесі фахової підготовки в закладах професійної (професійно-технічної) освіти, а саме: посилення професіоналізуючого впливу освітнього середовища закладу професійної освіти; педагогічний супровід особистісно-професійного розвитку здобувачів освіти; формування особистісних засад професійної самоактуалізації майбутніх перукарів у процесі фахової підготовки; – розроблено апарат діагностики розвитку професійного потенціалу майбутніх перукарів у процесі фахової підготовки в професійно-технічних навчальних закладах; – виокремлено принципи розвитку професійного потенціалу майбутніх перукарів у фаховій підготовці в професійно-технічних навчальних закладах; – уточнено базовий категоріально-понятійний апарат, зокрема, поняття «особистісно-професійний розвиток», «професійний потенціал майбутнього перукаря», «структура професійного потенціалу майбутнього перукаря», «розвиток професійного потенціалу майбутнього перукаря». Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості їхнього використання при підготовці майбутніх перукарів у професійно-технічних навчальних закладах з метою створення педагогічних умов для успішного розвитку професійного потенціалу майбутніх перукарів, а також у доцільності застосування наукових положень і висновків дослідження у процесі підготовки педагогічних кадрів для професійної (професійно-технічної) освіти. Ключові поняття: професійний потенціал, розвиток професійного потенціалу, майбутні перукарі, заклад професійної (професійно-технічної) освіти, педагогічні умови розвитку професійного потенціалу майбутніх перукарів у фаховій підготовці

2. Professional education in the field of services is considered as students mastering the technological basics of the profession and at the same time developing their professional potential - a personal resource, thanks to which a person becomes an excellent specialist, successfully and creatively solves professional tasks. The relevance of the problem is confirmed by the contradictions between the need for highly qualified workers in the service sector and the insufficient social prestige of the respective professions; strengthening the orientation of the education

system on student-oriented learning and insufficiently mobile restructuring on the basis of professional education; the importance of the professional potential of the future hairdresser for the formation of his professional skills and the weak scientific and methodological support of this process. The research work was aimed at theoretical substantiation, development and experimental verification of pedagogical conditions for the development of the professional potential of future hairdressers in the process of professional training in professional (professional and technical) education institutions. The features of a modern institution of professional (professional and technical) education as an environment for the development of personal and professional qualities of a future qualified worker, in particular, a hairdresser, and modern requests to which he must meet and which outline the guidelines for the development of his professional potential are analyzed. The structure of the professional potential of future hairdressers is substantiated (motivation for people-oriented professional activity; communicative competence of the future hairdresser; his technological competence; focus on self-realization in professional activity). Pedagogical conditions for the development of the professional potential of future hairdressers in professional (vocational and technical) education institutions are singled out (professionalizing influence of the educational environment of the professional education institution; pedagogical support for the personal and professional development of future hairdressers; formation). personal principles of professional self-realization in the process of professional training). A student-centered model for the development of the professional potential of future hairdressers was developed, and scientific approaches to its implementation were analyzed (human-centered, systemic, environmental, activity, competence, personal, technological). , acmeological, acmeological, axiological). For the experimental verification of the specified conditions, the following criteria were chosen: activity-motivational, communicative-competent, technologically-competent, self-actualization, a set of corresponding indicators, which are generally outlined at high, medium, low, and initial levels of manifestation. The method of implementing the author's model involves the implementation of pedagogical conditions for the development of the professional potential of future hairdressers in the process of professional training. The scientific novelty of the obtained results is that: – for the first time, the pedagogical conditions for the development of the professional potential of future hairdressers in the process of professional training were theoretically substantiated and experimentally verified: strengthening the professionalization of the influence of the educational environment of the vocational education institution; pedagogical support of personal and professional development of education seekers; formation of personal principles of professional self-realization of future hairdressers in the process of professional training;– developed a diagnostic apparatus for the development of the professional potential of future hairdressers in the process of professional training in vocational and technical educational institutions;- the principles of developing the professional potential of future hairdressers in professional training in vocational educational institutions are highlighted; – the main categorical and conceptual apparatus was clarified, in particular the concept of "professional potential of the future hairdresser", "development of the professional potential of a service worker". The practical significance of the obtained results lies in the possibility of their use in the training of future hairdressers in vocational and technical educational, as well as in the feasibility of applying scientific provisions and research conclusions in the process of training pedagogical personnel. Key concepts: professional potential, development of professional potential, future hairdressers, institution of professional (vocational and technical) education, pedagogical conditions for the development of professional potential of future hairdressers in professional training

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Білай Д. В. Громадське виховання в контексті навчальної діяльності. Управління навчально-виховним процесом нової української школи в контексті національно-патріотичного виховання молоді : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 06 квітня 2021 р.) / Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Полтава : Астрая, 2021. С. 62–63.
- 2. Білай Д. В. Запобігання виникненню психологічних бар'єрів у процесі розвитку професійного потенціалу майбутнього працівника сфери послуг. Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín «Věda a perspektivy» je registrován v České republice. 2022. № 11. С. 78–88.
- 3. Білай Д. В. Людина як суб'єкт саморозвитку в педагогічному спадку А.С. Макаренка. Управлінський дискурс макаренківської педагогіки : матеріали XXI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 10 – 13 березня 2022 р.). Полтава : Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка, 2022. С. 79–81.
- 4. Білай Д. В. Орієнтація школярів на вибір освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник». Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXVIII Каришинські читання) : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 27 – 28 травня 2021 р.). Полтава : Астрая, 2021. С. 62–63.
- 5. Білай Д. В. Освітній процес як середовище формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців. Педагогічні науки. 2020. Вип. 75/76. С. 61–66.
- 6. Білай Д. В. Особистісно-професійні характеристики працівників сфери послуг у контексті сучасного побутового обслуговування. Theoretical and empirical scientific research: concept and trends : materials of III International science and practice conf. Oxford ; Vinnytsia : P.C. Publishing House & European Scientific Platform, 2021. С. 50–52.
- 7. Білай Д. В. Педагогічна майстерність викладача в контексті проблеми підвищення якості професійно-технічної освіти. Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації : матеріали III Міжнар. наук. конф. (м. Хмельницький, 13 травня 2022 р.). Вінниця : Європейська наукова платформа, 2022. С. 440–442.
- 8. Білай Д. В. Педагогічна підтримка молоді в закладах професійної освіти як засіб розвитку особистісного потенціалу. Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXIX Каришинські читання) : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 26 – 27 травня 2022 р.). Полтава : Астрая, 2022. С. 26–28.
- 9. Білай Д. В. Педагогічні засади підготовки майбутнього перукаря до продуктивного ділового спілкування. Витоки педагогічної майстерності. 2021. Вип. 27. С. 20–25.
- 10. Білай Д. В. Престиж як мотиваційний чинник для розвитку професійного потенціалу майбутніх працівників сфери обслуговування. Сучасні тенденції в бізнесі та менеджменті: теорія і практика : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 12 – 13 жовтня 2022 р.). Одеса : Одес. нац. морський ун-т, 2022. С. 196–198.
- 11. Білай Д. В. Проєктний менеджмент як перспектива професійного розвитку майбутніх працівників сфери обслуговування. Технологічна і професійна освіта: проблеми і перспективи : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Глухів, 21 жовтня 2022 р.). Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2022. С. 93–95.
- 12. Білай Д. В. Професійний потенціал фахівця сфери послуг як чинник його особистісно-професійного розвитку. The current state of development of world science: characteristics and features materials of the II International Scientific and Theoretical Conference. Lisbon, Portuguese Republic: European Scientific Platform, 2021. С. 63–65.
- 13. Білай Д. В. Психоемоційний мікроклімат взаємодії як чинник професійної успішності майстра-перукаря. Sectoral research xxi: characteristics and features: materials of the III International Scientific and Theoretical Conference. Chicago, USA : European Scientific Platform, 2022. С. 46–48.

- 14. Білай Д. В. Управління професійною ідентифікацією в процесі розвитку професійного потенціалу майбутнього фахівця. Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку : матеріали XXIV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Орхус, 07 вересня 2022 р.). Орхус, Данія : ГО «ВАДНД», 2022. С. 255–259.
- 15. Білай Д. В. Формування загальнокультурної компетентності майбутніх працівників сфери послуг. Innovations and Prospects for the Development of Science and Technology in the 21st Century : Challenges of the Future : materials of the international scientific conference. Poland, Lodz ; Stefana Żeromskiego street, 2022. С. 45–48.
- 16. Білай Д. В., Жданова-Неділько О. Г. Особливості професійної підготовки перукаря як фахівця соціономічної сфери. Modern science: concepts, theories and methods of basic and applied research : materials of the II International Scientific and Theoretical Conference. Vinnytsia ; Vienna : NGO European Scientific Platform and LLC International Centre Corporative Management, 2021 С. 427–433.
- 17. Білай Д. В., Жданова-Неділько О. Г. Управління формуванням особистісно-розвивального середовища закладу професійної (професійно-технічної) освіти у сучасних вимогах. Вісник науки та освіти. Педагогіка. 2022. № 5. С. 257–268.
- 18. Білай Д. В., Жданова-Неділько О. Г. Формування особистісної позиції учнів професійно-технічних закладів освіти у кризових ситуаціях. Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної сфери сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи: матеріали Міжнар. наук. конф. (м. Тернопіль, 02 – 03 червня 2022 р.). Тернопіль : Університетська думка, 2022. С. 35–37.
- 19. Білай Д. В., Ткаченко А. В. Діалогічна взаємодія як ознака соціально адаптованої особистості. Wissenschaftliche ergebnisse und errungenschaften : Materialien der Internationalen Wissenschafts- und Praxiskonferenz. München, Deutschland : Europäische Wissenschaftsplattform, 2020. С. 36–37.
- 20. Білай Д. В., Ткаченко А. В. Професійна діяльність у контексті життєвого шляху людини. Modernization of today's science: experience and trends : materials of the I International Scientific and Theoretical Conference. Singapore, Republic of Singapore : European Scientific Platform, 2021. С. 125–126.
- 21. Білай Д. В. Формування особистісних засад самоактуалізації майбутніх фахівців сфери послуг у контексті розвитку його професійного потенціалу. Вісник науки та освіти. 2023. Вип. 2. С. 244–257.
- 22. Білай Д. В. Студентоцентрованість фахової підготовки майбутніх перукарів в закладах професійної (професійно-технічної) освіти як важливий чинник розвитку його професійного потенціалу. Наука і техніка сьогодні. 2023. Вип. 10. С. 206–217.
- 23. Білай Д. В. Аксіологічний складник професійної підготовки працівників сфери обслуговування. Слово і справа Антона Макаренка: український та європейський контексти : матеріали XXII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 16 – 17 березня 2023 р.). Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. С. 116–118.
- 24. Білай Д. В., Жданова-Неділько О. Г. Формування загальнокультурної компетентності майбутнього працівника сфери послуг як завдання професійної освіти. Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку : матеріали XXXVI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Софія, 07 вересня 2023 р.). Софія, Болгарія : ГО «ВАДНД», 2023. С. 137–141.
- 25. Білай Д. В., Жданова-Неділько О. Г. Особистісно-розвивальний аспект у структурі орієнтації молоді на робітничі професії. Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку : матеріали XLI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Анкара, 07 лютого 2024 р.). Анкара, Туреччина : ГО «ВАДНД», 2023. С. 171–175.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення ефективності та якості фахової підготовки майбутніх працівників сфери послуг

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U004309

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жданова-Неділько Олена Григорівна

2. Olena G. Zhdanova-Nedilko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1414-2355

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальчук Василь Іванович

2. Vasyl Kovalchuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5006-573X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа Науково-методичний цент вищої та фахової передвищої освіти

Код за ЄДРПОУ: 38282994

Місцезнаходження: вул. Смілянська, 11, Київ, 03151, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрощук Ірина Василівна

2. Iryna V. Androshchuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8054-5574

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борисова Тетяна Миколаївна

2. Tetyana M. Borisova

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6013-4364

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабенко Ірина Василівна

2. Iryna V. Babenko

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6481-014X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Цина Андрій Юрійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Цина Андрій Юрійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Лобач Катерина Василівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна